

Призракът на икуменизма

Публикувано от: Свещ. Ангел Величков
Четвъртък, 28 Януари 2010г. 10:11ч.

"Призрак броди из Европа. Призракът на икуменизма." Тази свободна перифраза на Маркс не е случайна. Можем дори да продължим в същия дух: "Християни от всички страни, съединявайте се!" Точно за това става въпрос, когато се опитваме по-дълбоко да проникнем в идеологията и в психологията на икуменизма - за комунизация и пролетаризиране на християнството!

Комунизация - защото сме свидетели как светът се опитва да сведе духовността и светостта до идеология.

Пролетаризиране - защото тази идеология е лабораторно получен продукт, който превръща малкото стадо Христово в широка "народна маса", във възторжен пролетариат.

Трудно е да се съхрани висотата на църковното единство като неделимо Тяло Христово. Много по-лесно е единството да се превърне в масово сливане, както е по-лесно количеството да се превърне в сурогат на качество.

Божествените откровения, Христовата истина, вече не са така важни, щом са заместени от идеала за социална и религиозна справедливост. Такъв идеал е лесносмилаем, защото не изисква молитвено напрежение - той даже и молитвата превръща в мероприятие.

Призракът на икуменизма

Публикувано от: Свещ. Ангел Величков
Четвъртък, 28 Януари 2010г. 10:11ч.

Комунистическата идеология не успя да завладее сърцата на хората в търсената степен. Липсваше "дълбочина", липсваше Христос. Той се оказа незаменим. Даже и за атеистите.

Не е късно да се опита пак. Този път с икуменизма. Тук "има" Христос, има религиозен сантимент, има богатство на душевността. Или поне е лесно да си представим, че ги има. Има и известна умереност - идеалът нито е в абстрактното "сърце", нито в низостта на "стомаха". Той е на най-удобното за лесно популяризиране място - в говорния апарат...

Това, което не достига - и засега само православните пречат с досадните си принципи - е още малко масовост, още малко воля за сплотяване на общата християнска маса. Достатъчно е просто да превърнем Исус Христос от Център на църковното събрание, в повод за събиране на християни "от всички страни". Достатъчно е да прераснем от мистично църковно общество в една голяма постоянно действаща християнска конференция, на която ще е забранено само едно-едничко нещо: да си говорим за различията помежду ни.

Ще ни обединява, което е "обединявало" ариани, монофизити, монотелити и всякакви други "инославни" - това, че всички в края на краищата са си говорили за Христос, нали?...

Но когато от две еднакви съдини едната е пукната, от значение ли е еднаквостта им? Изоставяйки големите прилики, не търсим ли тогава и с лупа "малката" разлика - дупката, заради която едната съдина си остава все празна?

В развитието на най-новата история икуменизмът като фантом многократно мени облика си. Той е ту безобиден, ту насъщен, ту застрашаващ с отстъпление, ту безличен в скучните и дълги семинари по света. Истината е, че ако не му беше измислено име, ако не окончаваше на -изъм,

Нашият ближен е всеки човек и на това равнище на нас ни е забранено да осъждаме, да мъдруваме гордо върху различията с него. Човекът в нужда, в беда, за нас не е добър, лош, православен или еретик, а друг човек като нас, ближен по плът, творение Божие, образ Божи.

На ръката, протегната за помощ, не е татуирана нито религиозната принадлежност, нито степента на духовното състояние. След като Христос "ядял и пиел" с грешници, то как ние, грешните, да се гнусим от ближния?

(Не беше ли някога този евангелски закон вдъхновение за българската общественост и за Българската православна църква при спасяването на българските евреи? И този акт винаги е оставал в паметта на поколенията ни толкова чист и естествен, че никому не е идвало наум да го окачестви като "опит за сближение между религиите"!)

Днес по българските курорти идват стотици хиляди чужденци - католици, протестанти, иновърци, и атеисти също, разбира се. Ние даже ги желаем, защото помагат на

Призрактът на икуменизма

Публикувано от: Свещ. Ангел Величков
Четвъртък, 28 Януари 2010г. 10:11ч.

икономиката ни. Не ги отблъскваме по религиозни причини, а им оказваме "традиционното българско (разбирай - християнско) гостоприемство". Те задължително разглеждат и православните ни светини, което обаче не означава, че се причастяват с нас. Изобщо, мярката се спазва по най-естествен начин.

С отпадането на визовия режим и много българи тръгнаха към Запада, където очакват доброто отношение на тамошните жители - както казахме, католици, протестанти, иноверци... Но който е православен, си търси православен храм и, слава Богу, винаги може да намери, без това да попречи на местните му приятелства, работа, контакти.

Още много примери от ежедневието има в подкрепа на този тих, естествен и съвсем непопулярен за медиите "битов икуменизъм", който се основава на Христовия отговор на големия въпрос: "Кой е моят ближен?"

Ако не беше организирано движение и дори институция, "икуменизмът" можеше да остане съобразен с човешката мярка, облагороден от тихите ежедневни прояви на християнската любов. Защото в своя естествен вид това не е нищо друго освен Христовият отговор на въпроса "кой е моят ближен" (Лука 10:29).

Икуменизмът обаче, скоро след появата си започва да се развива като християнска идеология и тук започват проблемите.

Той подменя евангелския пример за ближния с друг, неправилно избран. И превръща едни от най-силните слова на Господа към Църквата в лозунг към масите по принцип: "Да бъдат всички едно: както Ти, Отче, си в Мене, и аз в Тебе, тъй и те да бъдат в нас едно, та да повярва светът, че Ти си Ме пратил" (Йоан 17:21).

Но в тези святи думи виждаме, че Христос прави разлика между тези "всички", които трябва да бъдат едно и "света", който трябва "да повярва"; Христос не казва: "Да бъдат всички едно със света", защото тогава нито "те" ще са едно, нито светът ще повярва. Тези "те" са учениците Господни, верните докрай на Христовата Истина, която именно ги прави едно в единството на Светата Троица. Отпадналите от тази божествена истина, отпадат от Църквата и духовно преминават към "света", на който още му трябва, за да повярва.

Виждаме ясно как и Юда, и Арий, и Несторий, и много други до ден днешен, от Христови ученици са преминали на дъното на неповярвалия и нежелаещ да повярва свят. Църквата винаги им е предлагала своята помощ като на ближни, но молитвата "да бъдат едно" повече не се е отнасяла до тях, защото Истината Господня не може да се съобразява с човешката променливост, идваща от греха. За тях може да бъде в сила само молитвата: "Да се върнат в единството, което сами са напуснали."

"Да бъдат всички едно": та всички открай време са били "едно" в греха и отпадането от Бога - значи, не това е казал Христос. С Неговите думи не бива да се спекулира!

Такива разграничения икуменизмът не прави. Присъщо на идеологията е, че тя винаги

Призракът на икуменизма

Публикувано от: Свещ. Ангел Величков
Четвъртък, 28 Януари 2010г. 10:11ч.

служи сама на себе си, следователно си дава правото да отстоява и лъжи, ако те са в интерес на общата ѝ кауза. Даже самото християнство, стане ли идеология, добива тази особеност...

Но в същината си християнството не е идеология, а послушание към Бога. То не остава затворено в човешки възгледи за истина и правда, но пребъдва винаги чувствително за гласа и откровенията Божии.

Но икуменизмът не е ли всъщност християнство, превърнато в идеология?

Точно това забелязахме когато папата посети страната ни. Тогава стана ясно, че не друг, а най-вече ПОЛИТИЦИТЕ имат нещо предвид. То бе изказано неведнъж в политически обзори и коментари: идването на папата е едно от необходимите идеологически условия за приемането ни в НАТО и Европейския съюз. Икономическите и социалните може да отнемат повече време, но поне това изпълнихме, значи продължаваме напред... Никой не обясни по-добре каква точно е връзката.

Всъщност, икуменизмът губи и първоначалния си християнски облик, като прелива в тотален синкретизъм, целящ единение между религиите въобще. От друга страна, той се вписва в рамките на световна доктрина, вече почти официална. Това обърква много хора и предизвиква неуравновесени реакции. Боязливите се страхуват и да се здрависат с инославен, да не би чрез поздрава да отпаднат от Църквата. Предпочитат да скандират "Долу!", вместо обикновеното "Добър ден".

Други веят знамена и демонстрират готовност за обединение, ако трябва и с ходжата, защото - "ура! - Бог е един". Всъщност тази емоционалност идва да замести равновесието на истинското богопознание.

"Долу" и "ура" бяха пролетарски възгласи. Те не присъстват нито в апостолската проповед, нито в светоотеческите трактати, нито в църковната химнография. Те винаги ще бъдат чуждици в езика на християните и може би ще стават все по-популярни в жаргона на християнистите.

А икуменизмът си остава призрак; отношението към него е като към призрак: едни изпитват ужас и треперят, други се забавляват, трети го бъркат с ангел Господен. А за четвърти - изчезва "яко дим" само при истинския вид на Разпятието Христово.

Призракът на икуменизма

Публикувано от: Свещ. Ангел Величков
Четвъртък, 28 Януари 2010г. 10:11ч.

Източник: ["Църковен вестник"](#) -брой 13 за 2002 година